

De loonen in Frankrijk en in België.

Het geliefd thema onzer tegenstrevers is dat de werklieden het in België zoo goed hebben zonder Algemeen Stemrecht als de Fransche werklieden, die dit recht bezitten.

« Werklieden, roepen de vijanden van algemeen stemrecht, wat baat u het kiesrecht, deloanen zullen daardoor toch niet vergrooten, want men ziet in Frankrijk is er niet min ellende als in België! »

Dit is gelogen.

In Frankrijk gaat de aardewerker in staking, als hij slechts fr. 0,45 per uur of 4,50 fr. daags verdient voor 10 uren werk. Wat wint de aardewerker in België? Hoogstens 3.00 fr. daags.

De machinist der mijnen wint in Frankrijk 1 fr. per uur of 10 fr. voor 10 uren werken.

De stokers winnen in Frankrijk fr. 0,60 per uur of 6,00 fr. daags voor 10 uren te werken. In België winnen ze 3 frank voor 12 uren arbeid.

De mijnwerker wint in Frankrijk 9 tot 11 fr. per dag, de schragers 6 tot 8 fr. In België zijn deze loonen 4 tot 5,50 fr. voor de mijnwerkers en 4 tot 4,50 voor de schragers. De loonen der andere werklieden zijn in beide landen in evenredigheid.

Het is ons onmogelijk voor het oogeblik de loonen van al de stelen op te geven, maar eene eenvoudige wandeling in de werkersrestaurants op het uur van te noemen, is voldoende om te bewijzen, dat de Fransche werklieden het beter hebben dan de Belgische.

De dejeuner om 12 uren der Fransche werklieden bestaat uit een stuk ossen-, schaa- of kalfsvleesch, een bord met groenten volgens het jaargetijde, daarna een stuk kaas, Brie, Gruyère of Camembert, een halven liter goeden wijn, brood, koffij en een glasje cognac of rum; voor het diner om 4 of 6 ure voegt men daar eene goede vleeschsoep bij.

Er zijn uitzonderingen, maar als algemeen regel mag deze levenswijze, vooral in de mijnindustrie worden aangegeven.

Overigens als de Belgische werklieden het hier zoo goed hebben dat de burgers ons dan voldoende uitleg geven waarom 500.000 of een half miljoen Belgen hun land verlaten hebben om in Frankrijk al die ellende te gaan deelen.

Voor slot: Laat alle Vlaamsche boeren spreken. Waar zijn de loonen van een boerenknecht hooger in Frankrijk of in België, en de zaak is aanstonds afgedaan, dat de Fransche republiek, met algemeen stemrecht, zijn rijke grond en schoon klimaat, hooger loon betaald als in België! D. M.

Vlamingen!

Vooruit voor Algemeen Stemrecht

De Vlaamsche Beweging heeft niet enkel ten doel de verdwijning der taalgrievens.

Het herstellen van onze moedertaal in haar volle recht is slechts een middel — een onmisbaar middel, doch ten slotte slechts een middel.

Het doel is de zedelijke en stoffelijke opbeuring van het vlaamsche volk, dat sedert drie eeuwen wordt verdrukt en uitgebuit.

Die opbeuring kan slechts bij middel van de volkstaal geschieden.

Stellig is het niet onmogelijk de taal van een volk te veranderen. Maar vooraleer men aan eene geheele natie eene andere taal kan leeren spreken en denken, moeten er noodzakelijk langejaren verlopen. En die tijd is voor den vooruitgang verloren.

Een tastbaar bewijs hiervan levert het heden volkomen verengelscht Ierland, dat in alle opzichten zoo ver beneden het zustereiland staat.

Doch hoe — en door wien — zal de herleving van onzen stam gebeuren?

Ik antwoord:

Door het volk, door het volk alleen.

Zij, die het geluk hebben eene volledige verstandelijke opleiding te hebben genoten, mogen ja het volk voorlichten, hem den weg wijzen, die naar welvaart en beschaving leidt.

Maar indien het volk niet begrijpen kan of niet begrijpen wil, zullen natuurlijk alle pogingen vruchteloos blijven.

Het is dus de plicht van de verlichte Vlamingen hunne door het lot minder begunstigde broeders met raad en daad bij te staan en alles in het werk te stellen om aan het volk te doen beseffen in welke richting zijne ware belangen liggen.

En hoe hebben de regeerende standen, hoe hebben zich de cijnskiezers van dien plicht gekwetend?

Zij hebben slechts aan hun belang gedacht. Zij hebben tusschen hen en het volk het verschil van taal als een muur opgeworpen. Zij hebben stelselmatig de negen tienden der Natie als onderdanen, niet als broeders bejegend.

Daarom zeggen wij aan de cijnskiezers:

Gij hebt uwen plicht verzuimd. Gij, die de voogden van het volk wildet zijn, gij hebt den onmondige wiens rechten en belangen u toevertrouwd waren, in uw eigen persoonlijk belang uitgebuit. 't Is genoeg. Een voogd, die zich zoo ver vergriipt, wordt afgesteld en de onmondige vrij verklaard. Wij gaan u afstellen en aan het volk terugschikken wat hem toebehoort, namelijk: het recht om zelf over zijne eigene zaken te beslissen.

Ziedaar waarom alle vrijzinnige Vlamingen de onmiddellijke invoering van het Algemeen Stemrecht moeten vragen, te meer daar die eerste hervorming ons eerlang al de democratische maatregelen zal helpen veroveren, welke de zelfzucht der cijnskiezers ons stelselmatig heeft geweigerd, en in de eerste plaats de volle erkenning der rechten van onze taal.

Want, laat ons zulks niet vergeten, het volk is in merg en been Vlaamsch en Vlaamschgeind gebleven: het zijn enkel de zoogezegde regeerende klassen, die min of meer verfranscht zijn.

Dus, vooruit voor 't Algemeen Stemrecht!

A. PRAYON-VAN ZUYLEN,
Advokaat.

Schipper, oog in 't zeil.

Oog in 't zeil, schipper! roepen wij de vrienden van Algemeen Stemrecht toe. De meeste liberale bladen komen over, vele liberale associatiën verklaren er zich voor, het Algemeen Stemrecht maakt dagelijks meer geloovigen in 't klerikale kamp, 't gaat alles naar wensch en... wij schijnen het maar te moeten pakken.

Opgepast, dat wij 't vel van den beer: cijns, niet verkoopen vooraleer hij geschooten is. De beer leeft nog, hij grolt nog, hij kan nog verslinden en wij van onzen kant, zullen maar aan zijn dood gelooven wanneer wij hem, door de eerste kiezing met Algemeen Stemrecht goed en deugdelijk, maar zeer burgerlijk begraven hebben.

Van hier tot daar: Oog in 't zeil, schipper, er daagt onweer op!

En waar is 't onweer, hier?

De zaak rekken; de vrienden van Algemeen stemrecht vervelen of verbitteren. Het hun moede maken, dat zij den strijd opgeven of den boel stukken slaan.

Schipper, oog in 't zeil!

De beer gaat knoeien en trachten te bijten. Wij gaan zijn nagelen snijden en hem aan een ketting leggen, niet waar? Zeker. Dus geen verveling en geen verbittering!

Maar als de Kamer den cijns heeft vernietigd en de Constituanten aan het bespreken is van 't nieuw kiesstelsel, dan gaat de kat op de koord dansen.

Zeker is het, dat Algemeen Stemrecht de meestekans heeft om er door te komen.

Goed, maar oog in 't zeil op de uitsluitingen. Daar zal 't paard gebonden staan.

Koning, paap, doctrinair, 't zal al voor 't Algemeen Stemrecht zijn, zij zullen er allemaal heel hun leven voor geweest zijn, maar als het er zal op aankomen het in te voeren, gaan zij trachten het te wringen.

Zij zullen het getal onwaardige kiezers zoo groot mogelijk zien te maken en daar tegen moeten wij opkomen.

Vuile broekens, vadermoorders, moordenaars voor hun leven of voor lange jaren van 't kiesrecht berooven, is verstaanbaar, maar men spreekt ook van armen die door de openbare liefdadigheid wor-

den ondersteund, van hun kiesrecht te berooven.

Daartegen moet worden gewerkt en elke partij, die er mede voor den dag komt, moet hardnekkig worden bestreden.

En waarom?

Vooreerst, in alle Vlaamsche steden en dorpen en zelfs Waalsche, ook in Doornijk onder andere, zijn er met honderden, met duizenden werklieden zelfs, die door d'openbare liefdadigheid een brood en eene teloor soep krijgen.

Zijn die lieden verantwoordelijk voor hunne kleine loonen, voor hun ellende, die hen verplicht te leven van aalmoezen?

Neen, want zij brengen genoeg voort om andere te verrijken.

En d'arme sukkelaars die de treurige gevolgen dragen onzer stiefmoederlijke maatschappij, die dus 't meest van allen behoeften hebben aan stemrecht, zou men van hun recht berooven.

Wat, de maatschappij zou zetot ellende doemen en hen dan hun ellende verwijten als een misdaad, er hen voor doen boeten?

Zulks dulden, ware onrechtvaardig en onpolitiek voor de volkspartij. Alle man kiezer, dat moet de leuze zijn en wie er tegen is, oorlog aan den vijand der werkers oorlog aan hen die 't Algemeen Stemrecht willen wrigen.

D'uitsluiting der lieden kan aanleiding tot bedrog geven. Men kan verplicht worden zich op den armenboek te schrijven, anderen kunnen het doen om aan den dwang der rijke politieke gasten te ontsnappen, enz., enz.

Geen uitsluiting. Recht voor allen! dit moet de leuze zijn!

Daarom, schipper, oog in 't zeil!

E. A.

De tijd nadert dat alle natien, de eenen vroeger, de anderen later, geene andere machten zullen laten bestaan dan deze welke, door de kiezing, rechtstreeks den volkswil vertegenwoordigen.

EMILE DE LAVELEYE,
Hoogleeraar.

DE ARBEIDSREGELING

EN HET

ALGEMEEN STEMRECHT

Eerst met 1^e Januari aanstaande gaat in België eene beschermende arbeidswet in voege.

Deze werd slechts verkregen, niet door de goedwilligheid der heeren regeerders door den cijns, maar dank aan de opstanden in het Walenland, die een oogenblik in het koninkrijk en kapitalistisch kraam verwarring en schrik deden heerschen.

En toch is deze wet nog verre beneden dezen, die in andere landen bestaan waar het Stemrecht uitgebreider is.

Zoozien wij dat in Duitschland de kinderen van 12 tot 14 jaar slechts 6 uur mogen werken en dri uren verplichtend onderwijs moeten genieten, terwijl bij ons een werkdag van 11 ure wordt toegestaan.

In Zwitserland is alle arbeid tot 14 jaar verboden.

In Engeland, waar 't Stemrecht uitgebreider is dan in België, mag het dertienjarig kind slechts 5 uur per dag werken tegen 11 in België en 3 ure daags onderwijs is verplichtend.

In Denemarken wordt aan kinderen van 14 jaar insgelijks slechts 6 1/2 uur en in Zweden en Noorwegen, met uitgebreid stemrecht, 6 uur arbeid toegestaan.

Ten onzent mogen ze het dubbel getal uren werken.

Voor jongelieden is het verschil eveneens waar te nemen.

Terwijl in België de koning den arbeid van jongelieden van 14 tot 16 jaar moet regelen — en die persoon is 't huis in 't regelen van arbeidswetstien, door ondervinding natuurlijk! — zien wij dat Duitschland bepaalt: 10 à 11 uren, Engeland 10 uren, Zwitserland 11 uren met schooltijd afgewisseld, Zweden en Noorwegen 10 uren.

Van 16 tot 18 jaar is de arbeid onbeperkt in België, terwijl hij in Zwitserland gebracht is op een maximum van 11 en in Zweden en Noorwegen op 10 uren.

Deze enkele gegevens zijn voldoende om te bewijzen, dat Algemeen Stemrecht noodzakelijker wijze invloed moet uitoefenen op de wetgeving van een land in 't voordeel der werklieden.

F. H.

EEN PLEIDOOI

VOOR

ALGEMEEN STEMRECHT.

Een oude vlaamsche spreuk zegt, dat *arbeid adelt*. Wat moet d'n ons volk rijk aan adel zijn, vermits het een der werkzaamste van heel de wereld is.

Jules Ferry wees dezer dagen, in de fransche Kamer, ons als een toonbeeld van noeste vlijt aan, toen hij betoogde, dat België, met eene bevolking van 6 miljoen zielen, jaarlijks voor 2 duizend 68 miljoen handel en nijverheid drijft, terwijl, bijvoorbeeld, Italië, met 30 miljoen inwoners, ons in zakenhandel slechts met 600 miljoen te boven komt.

Die cijfers spreken luider dan elke lofreden. Zij getuigen, dat ons volk, ofschoon op staatkundig gebied bijna verloren in den stroom van de Europeesche nationaliteiten, uitschittert door bedrijvigheid, voortbrengst en nuttigheid.

En aan dien weergaloozen arbeidslust paart het eenen gezonden, kalmen, beredeneerden geest, een diepen eerbied voor de orde en den vrede, eene ingeboren liefde voor de vrijheid.

Onze werkende klas, zoo vaak in hogere kringen misleid en gekleinacht, mag fier op haar zelve zijn, want haar arbeid was de milde bron waaraan onze nationale voorspoed ontsproot. Zij heeft ons klein landeken groot gemaakt in innerlijke waarde, in nut in faam.

Wie zulke getuigenschappen van hooge burgerdeugd bezit, is waardig om aan de staatsregeling deel te nemen. Het ware eene misdaad hem langer op politiek gebied te miskennen.

Men voert wel eens tegen het Algemeen Stemrecht aan, dat de werkeide klas geene genoegzame politieke bekwaamheid bezit.

Wij vragen hier aan die beschuldigers ons hun bekwaamheidsdiploma te toonen. Zijn het bij geval de 50 clericale stemmen meerderheid in de Kamer?

Zijn het misschien de 2 milliarden welke ons land sedert 1830 op zijn schuldboekje zag aantekenen?

Of zijn het dan de ondergang van ons volksonderwijs, de ontoereikendheid onzer landverdediging, de bekrompen toestand van landbouwers en ambachtslieden, de snelle aangroei der kloosterplaag en de wassende vloed der volksarmoede, die ons het peil hunner staatkundige bekwaamheid moeten geven?

Geloof ons, heeren behouders, wanneer men zooveel en zulke grove fouten op zijne rekening heeft, dan doet men goed van uit welbegrepen voorzichtigheid over de onkunde van anderen te zwijgen. Gij hebt om de bedreven feilen veel behoefte aan vergiffenis. En het Algemeen Stemrecht is edelmoedig genoeg om u die te schenken en bovendien het werk te herstellen dat gij, bij gebrek aan geest en hart, verknoeid hebt.

« De beste politieke school voor het volk, zei ergens een staatsman, is de stembus. » Die meening is ook ons. Om goede vertegenwoordigers te leeren kiezen — hoofvereischte der politiek — hoeft men niet meer te weten op hoeveel tijd Saturnus zijnen kringom de zon beschrijft of wie de uitvinder is van den telescoop; men hoeft rechtzinnige kandidaten uit woordverbrekende, volksgezinde principen en daden uit anti-volksgezinde te kunnen onderscheiden.

Goed stemmen leert men niet door algebra of door plantenkunde, maar door stemmen, net als een timmerman timmeren leert met hamer en schaaf te hanteeren.

Wanneer de man uit de volksklas zijn kiesrecht bezitten zal, zal hij de belangen van 't land onderzoeken, die ook zijne rechtstreeksche intresten zijn. Alleen het gedacht voor iets geteld te worden in het vaderland dat hij liefheeft, zal in hem het besef van eigenwaarde ontwikkelen en dit besef is den lande eenen waarborg voor zijne politieke eerlijkheid en zijne gezonde uitspraak.

Het oogenblik is nabij waarop het zoo lang gewenschte en nagestreefde Algemeen Stemrecht eindelijk triomfeeren zal. Als de bewoner der poolstreken, na een maandenlangen bangen winternacht, op de